

Viešos konsultacijos

dėl gairių ir rekomendacijos dėl Sąjungos teisės aktuose numatytų pasirinkimo galimybių ir teisės veikti savo nuožiūra taikymo mažiau svarbių įstaigų atžvilgiu projektų

Klausimai ir atsakymai

- 1 **Kodėl derinamos ir mažiau svarbių įstaigų atžvilgiu taikomos pasirinkimo galimybės ir teisė veikti savo nuožiūra? Ko tu siekiate?**

ECB turi užtikrinti, kad Bendras priežiūros mechanizmas būtų veiksmingas ir veiktų nuosekliai. Vykdydamas jam pavestus priežiūros uždavinius, ECB privalo užtikrinti, kad visoms į BPM kompetencijos sritį patenkančioms kredito įstaigoms būtų nuosekliai taikomi aukšti priežiūros standartai.

Vienas iš pagrindinių šio projektų tikslų – derinant taikomas priežiūros taisykles skatinti finansinę integraciją ir sukurti vienodas sąlygas visiems BPM dalyvaujantiems bankams. Tai padidintų pavienių kredito įstaigų ir viso bankų sektoriaus patikimumą, nes bankai taptų atsparesni, o rinka – skaidresnė.

- 2 **Kokiu teisiniu pagrindu remiamasi?**

Pagal BPM reglamentą ECB, siekdamas užtikrinti, kad BPM būtų veiksmingas ir veiktų nuosekliai, gali priimti nacionalinėms kompetentingoms institucijoms skirtus reglamentus, gaires, bendro pobūdžio nurodymus ar rekomendacijas.

- 3 **Ar galite paaiškinti, kodėl siekdami suderinti nuostatas dėl pasirinkimo galimybių ir teisės veikti savo nuožiūra, taikomas svarbioms ir mažiau svarbioms įstaigoms, taikote skirtingas teises priemones?**

Siekiant suderinti nuostatas dėl pasirinkimo galimybių ir teisės veikti savo nuožiūra, taikomas prižiūrint svarbias ir mažiau svarbias įstaigas, skirtingos teisinės priemonės naudojamos dėl atsakomybės pasiskirstymo tarp ECB ir NKI. ECB tiesiogiai prižiūri svarbias, o NKI – mažiau svarbias įstaigas.

Kalbant apie svarbias įstaigas, buvo priimti du dokumentai: ECB reglamentas ir ECB vadovas dėl Sąjungos teisės aktuose numatytų pasirinkimo galimybių ir teisės veikti savo nuožiūra. ECB priima reglamentus, kai reikia įgyvendinti specialius uždavinius, susijusius su rizikos ribojimu pagrįstos kredito įstaigų priežiūros politika. ECB pasirinko šią teisinę priemonę siekdamas nustatyti, kaip svarbioms kredito įstaigoms turi būti taikomos Sąjungos teisės aktuose numatytos bendro taikymo pasirinkimo galimybės ir teisė veikti savo nuožiūra.

Vadovas nėra privaloma priemonė; jame pateikiamos rekomendacijos jungtinėms priežiūros grupėms, kaip konkrečiais atvejais vertinti prašymus ir (arba) sprendimus, kuriems įgyvendinti reikalinga pasinaudoti kuria nors pasirinkimo galimybe arba teise veikti savo nuožiūra.

Kadangi ECB atsakingas už bendrą sistemos priežiūrą, mažiau svarbių įstaigų atveju jis gali išleisti NKI skirtas gaires, kuriomis pastarosios turi vadovautis vykdydamos priežiūros uždavinius ir priimdamos priežiūros sprendimus. ECB ketina pasinaudoti turimais įgaliojimais ir suderinti bendro taikymo pasirinkimo galimybių ir teisės veikti savo nuožiūra taikymą vykdant mažiau svarbių įstaigų priežiūrą ir taip padėti įgyvendinti pirmame atsakyme minimą tikslą. O atvejais, kai NKI vertina konkrečius mažiau svarbių įstaigų pateiktus prašymus dėl pasirinkimo galimybių ir teisės veikti savo nuožiūra taikymo, ECB ketina išleisti NKI skirtą (neprivalomą) rekomendaciją dėl kriterijų, taikytinų joms vertinant iš mažiau svarbių įstaigų gautus prašymus.

4 Kodėl konsultacijoms pateikėte du dokumentus? Kuo skiriasi gairės ir rekomendacija?

Šioms konsultacijoms pateikti du skirtingi dokumentai. Pirmasis dokumentas – gairės – yra teisiškai privaloma priemonė. Jame aiškinama, kaip NKI turėtų taikyti tam tikras Sąjungos teisės aktuose numatytas bendro taikymo pasirinkimo galimybes ir teisę veikti savo nuožiūra mažiau svarbioms įstaigoms. Šių pasirinkimo galimybių ir teisės veikti savo nuožiūra politinis pagrindas pateisina vienodą visoms kredito įstaigoms taikomą politiką siekiant užtikrinti, kad rizikos ribojimu pagrįsta kredito įstaigų priežiūra būtų vykdoma nuosekliai ir veiksmingai. Vienoda politika taip pat padės užtikrinti, kad bendras finansinių paslaugų taisyklių sąvadas būtų tokiu pačiu būdu taikomas visų BPM dalyvaujančių valstybių narių kredito įstaigoms ir kad šioms kredito įstaigoms būtų taikomi vienodi priežiūros standartai.

Antrasis dokumentas – rekomendacija – nėra teisiškai privaloma priemonė. Joje aiškinama, kaip NKI konkrečiu atveju turi vertinti tam tikras pasirinkimo galimybes ir teisę veikti savo nuožiūra, kurios nėra bendro taikymo. Siekiant įtvirtinti nuoseklia priežiūros praktiką BPM sistemoje būtina turėti bendrą taisyklių rinkinį. Tai padėtų užtikrinti, kad svarbios ir mažiau svarbios priežiūrimos įstaigos būtų traktuojamos vienodai, ir kad visos BPM dalyvaujančių šalių kredito įstaigos turėtų vienodas sąlygas. Be to, rekomendacijoje patariama NKI, kaip taikyti ir konkrečiais atvejais įvertinti tam tikras pasirinkimo galimybes ir teisę veikti savo nuožiūra, kurias reikia bendrai taikyti mažiau svarbioms įstaigoms.

5 **Ar ne per didelė našta tenka mažiau svarbioms įstaigoms? Jos paprastai yra gerokai mažesnės.**

Europos bankų sektorių reglamentuojančiuose teisės aktuose numatytos pasirinkimo galimybės ir teisė veikti savo nuožiūra lemia skirtingą priežiūros taisyklių taikymą. Jei nebus suderinta tai, kaip priežiūros institucijos taiko šias pasirinkimo galimybes ir teisę veikti savo nuožiūra, bus labai sudėtinga, o kai kuriais atvejais – net neįmanoma, nuosekliai ir vienodai vykdyti bankų priežiūrą BPM dalyvaujančiose šalyse.

Daugeliu atveju vertinama, kad svarbioms ir mažiau svarbioms įstaigoms turėtų būti taikomos tos pačios pasirinkimo galimybės ir teisė veikti savo nuožiūra. Vertinimas buvo grindžiamas proporcingumo principu siekiant nustatyti, ar taikant naudojimosi pasirinkimo galimybėmis ir teise veikti savo nuožiūra politiką mažiau svarbioms įstaigoms nekliūs pernelyg didelė našta. Todėl tam tikrų pasirinkimo galimybių ir teisės veikti savo nuožiūra atveju siūloma, kad NKI galėtų elgtis lanksčiai, kai nemanoma, kad, siekiant užtikrinti priežiūros patikimumą ar sudaryti vienodas sąlygas, būtina suderinti reikalavimus. Taip pat nereikėtų pamiršti, kad nemažai pasirinkimo galimybių ir teisių veikti savo nuožiūra daugumai mažiau svarbių įstaigų nėra aktualios, nes jos taikytinos tik konsoliduotoms bankų grupėms ar įstaigoms, taikančioms vidaus modelius 1 ramsčio tikslais.

6 **Ar yra tokių pasirinkimo galimybių ir teisės veikti savo nuožiūra atvejų, kai svarbioms ir mažiau svarbioms įstaigoms bus taikoma skirtinga politika? Kokiais kriterijais vadovaudamasis ECB sprendė, ar mažiau svarbioms įstaigoms taikyti tą pačią politiką, kaip ir svarbioms įstaigoms?**

Tai, kokios pasirinkimo galimybės ir teisė veikti savo nuožiūra gali būti taikomos mažiau svarbioms įstaigoms, buvo išanalizuota daug dėmesio skiriant proporcingumo principui, t. y. kiek rekomenduojama skirtinga naudojimosi tam tikromis pasirinkimo galimybėmis politika yra pagrįsta. Dauguma politikos pasiūlymų mažiau svarbioms įstaigoms yra tokie patys, kokie buvo priimti svarbioms įstaigoms. Tik kai kurių pasirinkimo galimybių ir teisės veikti savo nuožiūra atveju siūloma laikytis konkrečiai mažiau svarbioms įstaigoms skirtos politikos, kuri skiriasi nuo svarbioms įstaigoms taikomos politikos. Tam yra įvairių priežasčių.

Tam tikrais atvejais neįmanoma remtis svarbioms įstaigoms taikoma politika, nes politikos pasiūlymas turi apimti ir koordinavimą tarp ECB ir NKI (pvz., pasirinkimo galimybės, susijusios su tam tikru įvykiu, tarkime, visos atsiskaitymų sistemos sutrikimu, arba konkrečiomis priemonėmis, tokiomis kaip padengtos obligacijos). Kitais atvejais, pritaikius proporcingumo principą paaiškėja, kad mažiau svarbioms įstaigoms geriau taikyti kitokius politikos sprendimus. Be to, kai kurios Kapitalo reikalavimų reglamente numatytos pasirinkimo galimybės susijusios su pereinamojo laikotarpio priemonėmis. Siūloma neteikti jokių politikos pasiūlymų dėl mažiau

svarbių įstaigų priežiūros pereinamojo laikotarpio priemonių, kurios bus taikomos iki 2017 m. pabaigos, nes reikalavimų skirtumų tiesiog nebeliks.

Taip pat siūloma, kad NKI galėtų elgtis lanksčiai tam tikrų pasirinkimo galimybių ir teisės veikti savo nuožiūra atvejais, kai nemanoma, kad, siekiant užtikrinti priežiūros patikimumą ar sudaryti įstaigoms vienodas sąlygas, reikalavimus būtina suderinti.

7 Ar planuojate ateityje svarstyti kitas pasirinkimo galimybes ir teises veikti savo nuožiūra, kurios šįkart nebuvo įtrauktos ?

Norint suformuluoti konkrečią poziciją, kai kurias pasirinkimo galimybes ir teises veikti savo nuožiūra dar reikėtų nuodugniau panagrinėti. Dauguma jų – tai veiksmai, kurių galėtų imtis EBI ir Komisija. Be to, dėl kai kurių pasirinkimo galimybių ir teisių veikti savo nuožiūra taikymo ECB savo poziciją ir taikytinus kriterijus galės tikslinti tik palaukęs ir įvertinęs įgytą patirtį.

Jeigu ateityje bus nustatyta daugiau konkrečių kriterijų ir politikos krypčių, susijusių su pasirinkimo galimybėmis ir teise veikti savo nuožiūra, taikomų prižiūrint mažiau svarbias įstaigas, ECB, glaudžiai bendradarbiaudamas su NKI, įvertins, koku mastu ši politika ir kriterijai turėtų būti taikomi prižiūrint ir mažiau svarbias įstaigas.